

Achtergrond informatie oehoes

Door zijn grote formaat (het is één van de grootste uilensoorten ter wereld) en massieve lichaamsbouw geeft de Oehoe (*Bubo bubo*) nauwelijks aanleiding tot verwarring. Ook de lange oorpluimen en de grote oranje ogen maken hem heel herkenbaar, al heeft hij deze kenmerken gemeen met de slechts half zo grote Ransuil. Oehoes hebben een overwegend roestbruin verenkleed, met donkere vlekken en bandering op de bovendelen en donkere lengtestrepen op de wat lichter gekleurde onderdelen. Het Oehoevrouwtje is iets groter dan het mannetje. Beide hebben lange en brede vleugels, en krachtige poten die volledig bevederd zijn. Ook het geluid van de Oehoe is zeer herkenbaar: de meest karakteristieke roep is een diep 'hoe-oe', dat bij het vrouwtje wat zachter en hoger klinkt.

De Oehoe heeft een groot aanpassingsvermogen, en komt daardoor voor in een breed scala aan leefgebieden. In Europa vinden we hem van de Scandinavische naaldwouden tot de lage struwelen van het Middellandse Zeegebied, en van kustvlaktes tot in middegebergten. Verder leeft de soort tot in het uiterste oosten van Azië, maar op de Britse Eilanden ontbreekt hij. Zijn opportunistische voedselkeuze (voornamelijk vogels en zoogdieren) en zijn tolerantie voor verschillende types nestplaatsen (rotswanden, steengroeves, zandgroeves, boomnesten en zelfs op de grond) zijn bijkomende factoren die van de Oehoe een potentieel succes maken. Steeds vaker wordt de soort ook aangetroffen in de directe omgeving van de mens. Onze gebouwen vormen daarbij een geschikt surrogaat voor rotswanden, en de vele ratten en duiven die in onze omgeving floreren zijn een makkelijke voedselbron.

Terugkeer uit een diep dal

De Oehoe kent in Europa een bewogen geschiedenis. Over de loop van honderden jaren werd hij geschoten en vergiftigd, en gevangen om in te zetten bij de jacht op andere roofvogels. Ook de bestrijding van zijn prooidieren droeg bij tot de achteruitgang van de Oehoe. De druk was zo groot dat de soort tegen het midden van de 20^e eeuw bijna uit Europa was verdwenen. In België verdween de Oehoe reeds grotendeels in de tweede helft van de 19^e eeuw, en een geschoten vrouwtje dat een ei in zich droeg te La Roche-en-Ardenne in 1913 betref het laatste broedindicatief gegeven. Daarna stierf de Oehoe uit als Belgische broedvogel. In de aan België grenzende streken van onze buurlanden was de situatie vergelijkbaar.

Die situatie is tegenwoordig gelukkig weer gekeerd. Vanaf de jaren '70 vonden op verschillende plaatsen reïntroductieprojecten plaats (niet in België). Vooral in Duitsland werden in die periode op grote schaal Oehoes uitgezet. Daarop werd meermaals vastgesteld dat Duitse Oehoes zich tot over de Belgische grens verplaatsten, en het duurde slechts tot 1982 vooraleer de eerste twee broedende Waalse paartjes werden ontdekt. Het eerste broedbewijs voor Vlaanderen werd in 2005 geleverd in een oude fabriek in Midden-Limburg. Sindsdien kent de soort een voortdurende uitbreiding en toename. De Belgische populatie is intussen wellicht weer boven 200 broedparen uitgestegen. De meerderheid daarvan broedt in Wallonië (160 à 180 paartjes), terwijl de hoofdmoot van de Vlaamse Oehoes (naar schatting 30 à 40 paartjes) in de provincies Limburg en Antwerpen moet worden gezocht. In oostelijk Vlaams-Brabant zijn onder meer recente gevallen gekend uit Lubbeek, Neerijse en Bunsbeek. Hierbij moet worden opgemerkt dat er ook wel wat ontsnapte Oehoes rondvliegen, en dat een wilde herkomst van individuele Oehoes dus niet steeds makkelijk aantoonbaar is.